GAZİANTEP İSLAM BİLİM VE TEKNOLOJİ ÜNİVERSİTESİ SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN KLİNİK/SAHA UYGULAMA YÖNERGESİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- Bu yönergenin amacı: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin meslek derslerinin, klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek. Fakülte klinik/saha uygulama komisyonunun ve sorumlu öğretim elemanının klinik/saha uygulaması ile ilgili görevlerini ve öğrencilerin uymaları gereken ilke ve kuralları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2-Bu yönerge Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin meslek derslerinin, yurt içi ve yurt dışındaki gerçek iş ortamlarında gerçekleştirmekle yükümlü oldukları klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları, görevleri ve uyulması gereken ilke ve kuralları kapsamaktadır.

Dayanak

MADDE 3- Bu yönerge Avrupa Konseyinin mesleki yeterliliklerin karşılıklı tanınmasına ve bu bağlamda Hemşirelik Eğitiminde Minimum Standartlara ilişkin 2005/36/EC ve 2013/55/EU direktiflerine. Türkiye'de 02.02.2008 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan 26775 sayılı "Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik. Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmelik"in 4. maddesine, ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası kanununun 5. maddesinin b fıkrasına, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi On Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğine dayanılarak hazırlanmıştır.

Kısaltma ve Tanımlar

MADDE 4- Bu yönergede geçen kısaltma ve tanımlar aşağıda yer almaktadır.

GİBTÜSBFH: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nü.

GİBTÜ: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'ni ifade eder.

Üniversite: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi'ni,

Fakülte: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi'ni.

Fakülte Yönetim Kurulu: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Yönetim Kurulunu,

Dekan: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanını.

Uygulama Koordinatörü: Klinik uygulama dersinin planlanmasından, yürütülmesinden ve koordinasyonundan sorumlu öğretim elemanını,

Uygulama Yürütücüsü: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans eğitim programında yer alan zorunlu/seçmeli derslerin yürütülmesinden sorumlu, uygulama sırasında öğrencilerin eğitimiyle doğrudan ilgilenmek üzere görevlendirilen öğretim elemanı veya elemanları ile uygulama yapılan kurum tarafından görevlendirilen rehber hemşireleri,

Öğrenci: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans öğrencisini,

Uygulamalı Ders: Yarıyıl içinde klinik, laboratuvar ve sahada yürütülmesi zorunlu olan dersleri,

Fakülte Klinik/Saha Uygulama Komisyonu: Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü meslek derslerinin, klinik ya da saha uygulamalarının çalışmalarını koordine etmek üzere mesleki uygulama koordinatörü ve mesleki uygulama sorumlularından oluşturulan komisyonu,

Klinik/Saha Uygulaması: Öğrencilerin meslek dersleri kapsamında kazandıkları teorik bilgilerini pekiştirmek. laboratuvar uygulamaları süresince edindikleri becerilerini geliştirmek. Ve uygulamaya aktarabilmelerini sağlamak, mezuniyetten sonra görev yapacakları iş yerlerindeki rol ve sorumluluklarını, ilişkileri, örgütsel yapıyı ve çalışma süreçlerini tanımalarını sağlamak ve meslek yaşamına hazırlamak amacıyla yurt içi veya yurt dışı gerçek iş ortamlarında öğretim elemanı sorumluluğunda yapılan uygulamalardır.

Klinik/Saha Uygulama Alanı: Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanlığı tarafından uygun görülen ilgili kurum/kuruluş ve sağlık kurumlarını ifade eder.

Uygulama Süresi: Ders müfredatında belirtilen süredir.

Uygulamanın Değerlendirmesi: Öğrencilerin uygulama yaptıkları kurumda her türlü çalışması ile ilgili öğretim elemanı tarafından yapılan değerlendirmedir.

İKİNCİ BÖLÜM

Klinik/Saha Uygulamalarının Düzenlenmesi, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

MADDE 5- Öğrenciler klinik/saha uygulamalarını. Hemşirelik Bölümü eğitim-öğretim programı kapsamında gerçekleştirir. Klinik/Saha uygulamalarının düzenlenmesi, yürütülmesi ve değerlendirilmesinden öncelikle Hemşirelik Bölüm Başkanlığı sorumludur.

Uygulana Zorunluluğu

MADDE 6- Her öğrenci, pratik çalışma deneyimi kazanmak, uygulama yeteneklerini geliştirmek ve iş yaşamına uyum sağlamak amacıyla Hemşirelik Bölüm Başkanlığı tarafından uygun görülen sağlık kurumlarında bu Yönerge hükümleri uyarınca klinik/saha uygulamasını yapmak zorundadır. Öğrenci, sorumlu öğretim elemanının onayı olmadan uygulama zaman ve yerinde değişiklik yapamaz.

Uygulama Alanları

MADDE 7- Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü'nde öğrenim gören öğrencilerin yurt içi/yurt dışı klinik/saha uygulama alanları, ilgili dersi yürüten Hemşirelik Bölüm Başkanlığı tarafından belirlenir ve ilgili resmi yazışmalar yürütülür.

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası ve Aşılar

MADDE 8- Öğrenciler, uygulamalar sırasında iğne batması, delici-kesici aletler ile yaralanma ve bunlara bağlı enfeksiyon hastalıklarına maruz kalma riskine karşı Hepatit B aşısı ile aşılanmaları için bilgilendirilir. Aşılanma öğrencilerin sorumluluğundadır.

MADDE 9- Klinik/saha uygulamaları sırasında kaza vb. acil bir durum söz konusu olduğunda, öğrencinin durumu, ailesine, Üniversite ve Bölüm Başkanlığına bildirilir.

Uygulama Dönemleri ve Süreleri

MADDE 10- Bir dersin yarıyıl içi klinik/saha uygulamalarından başarısız olan öğrenci bir sonraki öğretim yılının o dersin açıldığı yarıyılında o dersi teorik kısımları ile birlikte tümü ile tekrarlamak zorundadır.

Uygulamalara Devam Zorunluluğu

MADDE 11- Öğrenciler, Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında ve ilgili meslek dersinin ders programında belirtilen dönem, tarih ve uygulama alanlarında klinik/saha uygulamalarını gerçekleştirir. Öğrenci, sorumlu öğretim elemanının/uygulama yürütücüsünün izin ve onayı olmadan uygulama zamanı ve yerinde değişiklik yapamaz ve uygulama alanı dışına çıkamaz.

Öğrenci, uygulama süreleri içinde klinik/saha uygulamalarına devam etmek zorundadır. Öğrencilerin devam durumları, dersi veren öğretim elemanı tarafından izlenir ve değerlendirilir. Öğrencilerin derslere devam zorunluluğu, her yarıyıl için en az %70, tamamen uygulamalı ders saatinden oluşan derslerde en az %80 olmak zorundadır. Sağlık raporu derslere/staja devam yükümlülüğünü kaldırmaz. Öğrenciler, ilgili kurullarca kabul edilen sağlık raporlarının kapsadığı süreler içinde de devamsız sayılırlar ve bu süre içinde hiçbir derse ve sınavlara giremezler. Öğrencilerin uygulamaya devam etme durumları "Uygulamaya Devam Listesi" ile takip edilir. Uygulama süresinin %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenci, başarısız sayılır.

Öğrencilerin klinik/saha uygulamalarından devamsız sayılacağı durumlar şunlardır:

a) Mazeretsiz (hastalık, kaza vb. acil haller hariç) olarak uygulama alanına 15 dakikadan fazla geç gelme

b) Uygulamanın bitiş saatinden önce uygulama alanının terk edilmesi

c) Uygulama alanından izinsiz olarak ayrılma

ç) Kılık-kıyafet kurallarına ve uygulama saatlerine uymama

Uygulamanın Değerlendirilmesi

MADDE 12-

(1) Öğrencilerin uygulama başarı durumunun değerlendirilmesi, dersin ilgili öğretim elemanı/elemanları tarafından ya da gerektiği durumlarda klinik hemşire(ler)inin öğrenci(ler) ile ilgili değerlendirmesi dikkate alınarak yapılır. Uygulamadaki başarı dersin özelliğine göre geliştirilmiş bir form veya diğer değerlendirme kriterleri doğrultusunda yapılır. Başarı durumunun değerlendirilmesinde kullanılan kriterler şunlardır:

a) Kuramsal bilginin uygulamaya aktarımı

b) Hasta izlem formları, bakım planı, gözlemler

c) Seminerler, uygulama sınavları, olgu sunumları, vaka tartışmaları

ç) Uygulama raporları

d) Uygulama giriş-çıkış saatlerine uyum

e) Uygulamada kılık kıyafet uygunluğu vb.

(2) Bu kriterlerin orantısal katkısı kullanılarak dersin öğretim elemanı/elemanları tarafından uygulama notu verilir.

(3) Uygulamalı meslek derslerinin yıl sonu başarı notunun hesaplanmasında Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri esas alınır. Öğrencinin uygulama notu 100 (Yüz) puan üzerinden değerlendirilir; 50 ve üzerinde puan alan öğrenci başarılı sayılır.

(4) Meslek derslerinin laboratuvar uygulamasının değerlendirilmesi, ilgili dersin sorumlu öğretim elemanının kararına bağlıdır. Dersin sorumlu öğretim elemanı/elemanları uygulama notunu tek sınavla belirleyebileceği gibi sözlü ya da yazılı uygulama sınavı yaparak da uygulama notunu belirleyebilir.

(5) Uygulama değerlendirme notu 50'in altında olan öğrenciler final sınavına giremezler. Uygulamadan devamsızlıktan kalan ve uygulama notu 50' nin altında olan öğrenciler final sınavı öncesinde ilan edilmek zorundadır. Öğrencilerin uygulamalarında aldıkları not ile dersin teorik kısmında alınan ara sınav notunu ortalaması alınarak dersin ara sınav notu belirlenir.

(6) Uygulamalı derslerden devamsızlık veya başarısızlık nedeniyle kalan öğrencilerin bu dersleri bir sonraki yıl tekrarlarında dersin teorik, laboratuvar ve uygulamasında devam şartı aranır.

MADDE 13- Öğrenci gün içinde uygulaması tamamlanmadan klinik/saha'dan ayrılamaz. Uygulama bitiş saati öncesinde uygulama alanını terk ettiği belirlenen öğrenciler, o gün için uygulama yapmamış sayılır.

Uygulamayı Yürüten Öğretim Elemanının Sorumluluğu

MADDE 14- Öğretim elemanı, dersin amaç ve hedefleri doğrultusunda, öğrencilerin, mesleki bilgi, beceri ve tutumu kazanmasına yönelik klinik deneyimleri planlar.

MADDE 15- Öğretim elemanı, öğrencilerin öğrenmesini kolaylaştırır ve onlara rehberlik eder.

MADDE 16- Öğretim elemanı, öğrencilere, zamanında ve yapıcı geribildirimler verir.

MADDE 17- Öğretim elemanı, hastane sınırları içerisinde staj süreci boyunca, kurum/kurum

çalışanı/ hasta/ hasta yakını/ kendi veya öğrencileri ile ilişkisini içeren hiçbir fotoğrafı, videoyu ya da bilgiyi sosyal medyada paylaşmaz.

Uygulama Yapan Öğrencinin Sorumluluğu

MADDE 18- Öğrenci, Fakülte tarafından hazırlanan klinik/saha uygulama programına uymak ve uygulama gereği olan görevleri zamanında ve eksiksiz yapmak zorundadır. Uygulama yapan her öğrenci uygulama yaptığı kurumun çalışma ve güvenlik kurallarına uymak ve kullandığı mekan, araç ve gereçleri özenle kullanmakla yükümlüdür. Bu yükümlülüklerini yerine getirmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup, öğrenci hakkında ayrıca Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği hükümleri uyarınca işlem yapılır.

MADDE 19- Öğrenci, uygulamaları uluslararası ve ulusal bildirgeler ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.

MADDE 20- Öğrenci, kendisi ve uygulama sırasında bakımından sorumlu olduğu birey ve aile için enfeksiyon riski oluşturmayacak şekilde hijyenik kurallara uymakla yükümlüdür.

MADDE 21- Öğrenci, klinik sorumlu hemşiresinin gözetimi ve denetimi olmadan yazılı ya da sözel hekim istemi almaz.

MADDE 22- Öğrenci, uygulamalarını sorumlu öğretim elemanı, öğretim elemanının olmadığı durumlarda ise ilgili birimin hemşiresinin denetiminde gerçekleştirir ve kayıt eder.

MADDE 23- Öğrenci, uygulama sırasında stres, kaygı ya da korkuya yol açan herhangi bir durumla karşılaştığında ya da fiziksel zarar gördüğünde, bu durumu öncelikle ilgili dersin öğretim elemanına ve uygulama alanı sorumlu hemşiresine bildirerek olayı rapor eder.

MADDE 24- Öğrenci, uygulamalar sırasında uygulama alanı yetkilisi, öğretim elemanı ve hastadan izin almadan, ev ziyaretlerinde ise birey/aile onayı olmadan görsel ya da işitsel kayıt alamaz.

MADDE 25- Öğrenci, hasta ve/veya refakatçisinin dışarıdan temin edilmesi gereken herhangi bir malzeme, yiyecek, ilaç vb. ihtiyaçları için aracı olamaz.

MADDE 26- Öğrenci, uygulamalar sırasında hastanın mahremiyeti ya da gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunmaz, kişiye özel bilgileri ifşa etmez.

MADDE 27- Öğrenci hastane sınırları içerisinde staj süreci boyunca, kurum/kurum çalışanı/

hasta/hasta yakını/kendi veya arkadaşları ile ilişkisini içeren hiçbir fotoğrafı, videoyu ya da bilgiyi sosyal medyada paylaşmaz. Öğrenci uygulama üniforması ile yazılı görsel ve sanal ortamda herhangi bir içerik paylaşamaz, uygulama ve uygulama yaptığı kurumla ilgili bilgi veremez.

MADDE 28- Öğrenci, öğlen yemeği için bakımından sorumlu olduğu hastasını diğer öğrenci ve/veya klinik hemşiresine teslim ederek uygulama alanından ayrılır.

Zorunlu Kıyafet

MADDE 29-

1) Hemşirelik Bölümü öğrencileri laboratuvar, klinik saha uygulamalarında dersin gereğine uygun şekilde giyinmek zorundadır. Kıyafetlerin temiz ve ütülü olması gerekir.

2) Laboratuvarlar ve ASM uygulama alanları için için beyaz laboratuvar önlüğü kullanılmalıdır.

3) Klinik/saha uygulamaları sırasında Bölüm Başkanlığı tarafından belirlenen modellere uygun olarak üniformasını kullanmalıdır. Tırnakların kısa kesilmesi gerekmekte, uygulamaya çıkılan süre içerisinde kesinlikle oje kullanılmaması gerekmektedir.

4) **Alt:** Lacivert renkte, hareketi sağlayacak kadar rahat, yandan cepli olmalıdır. Boyu ayakkabı boyundan uzun olmamalı, ispanyol paça ya da dar paça olmamalıdır.

5) **Üst:** Beyaz renkte, zarf yaka ve eğilince açılmayacak şekilde olmalıdır. Sol göğüs üstünde bir ve yanlarda iki tane cep olmalıdır. Baseni kapatacak uzunlukta kalça boyu olmalıdır.

6) **Kumaşlar:** 1. Kalite, pamuklu (kot, keten vb. kumaşlar harici) olmalı kan vb. leke tutmamalı ve kolay ütülenebilmelidir.

7) **Ayakkabılar:** Beyaz, siyah ya da lacivert ayakkabı (üzerinde renkli desenler olmayacak şekilde), topuksuz, ses çıkarmayan ve ortopedik olmalıdır. Her türlü terlik, yazlık açık ayakkabı ve sandalet kullanılmamalıdır. Bu ayakkabı yalnızca klinik/saha uygulamalarında kullanılır.

8) **Hırka:** Beyaz, siyah veya lacivert renkte, kapüşonsüz, düz renkte ve baseni kapatacak uzunlukta olmalı, çok kısa ya da çok uzun olmamalıdır. Üniforma bütünlüğünü bozan badiler kullanılmamalıdır.

9) **Baş Örtüsü:** Beyaz ya da lacivert renkte (desenli olmayan), püskülsüz ve uygun şekilde örtülmelidir. Tercihe göre beyaz veya lacivert renkte alt bone kullanılabilir.

10) **Takı:** Uygulama sırasında sarkan kolye, küpe, künye, bileklik ve piercing vb. benzeri aksesuarları (alyans hariç) takması kesinlikle yasaktır.

11) **Saç/Sakal:** Kız öğrencilerin saçlarının hijyen açısından yüzün yanlarından sarkmaması ve kısa saç ya da saçların toplu olması zorunludur. Uygulamada üniforma bütünlüğünü bozacak dikkat çekici saç tokaları ve fular kullanılmamalıdır. Erkek öğrenciler, uygulama yaptığı alanın çalışma ilkelerine ve kurallarına uygun şekilde traşlı (saç/sakal), saçlar uzunsa toplanmış olmalıdır. Sakal olmamalıdır.

MADDE 30- Öğrenciler, klinik/saha uygulaması sırasında öğrenci kimlik belgesini, kıyafetinin üstüne görünür şekilde takmak zorundadır.

MADDE 31- Klinik/Saha Uygulamaları, Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Lisans Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'ne göre değerlendirilir. Değerlendirme, beceri kontrol listeleri, bakım planları, vaka inceleme raporları ve yapılandırılmış gözlem formları vb. nesnel ölçüm araçları kullanılarak ilgili öğretim elemanları tarafından yapılır ve klinik/saha uygulama notu verilir. Değerlendirmeye esas olan uygulamalar ve dersin genel geçme notuna etkisi dersin ilgili sorumlu öğretim elemanları tarafından öğrencilere klinik/saha uygulaması başlangıcında duyurulur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Genel Hükümler

MADDE 36- Bu Yönergede yer almayan hususlar Bölüm Başkanı'nın önerileri üzerine Fakültenin ilgili kurulları tarafından karara bağlanır.

Yürürlük

MADDE 37- Bu Yönerge Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Senatosu tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 38- Bu yönerge hükümlerini Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanı yürütür.

MADDE 39- Bu yönerge hükümlerini Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanlığınca yürürlüğe girmesinden itibaren Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü öğrencilerini kapsamaktadır.